

Boekbespreking; Goed Werk – Tim Keller

Inhoud

Wie is Tim Keller?	2
Bibliografie	2
Waarom heb ik dit boek gelezen?.....	2
Uit het voorwoord.....	3
Inleiding.....	3
I Gods plan met werk	4
De bedoeling van werk.....	4
De waardigheid van werk.....	5
Werk als onderhoud.....	5
Werk als dienstbaarheid.....	5
II Onze problemen met werk	6
Werk zonder vrucht.....	6
Werk is zinloos geworden	6
Als werk egocentrisch wordt.....	6
Werk toont ons onze afgoden.....	7
III Evangelie en werk	8
Een nieuw beeld van werk	8
Een nieuw kompas voor werk	9
Nieuwe kracht voor werk	10
Gespreksvragen bij Goed Werk:.....	11

Wie is Tim Keller?

Timothy (Tim) J. Keller (1950) is een Amerikaanse predikant. Hij is oprichter en voorganger van de sterk groeiende Redeemer Presbyterian Church in het centrum van New York City, Manhattan, nabij het financiële en zakelijke hart van de VS, Wall Street.

Keller groeide op in Pennsylvania. Hij studeerde aan de Bucknell University, Gordon-Conwell Theological Seminary en Westminster Theological Seminary. Zijn eerste gemeente was in Hopewell (Virginia). Zijn tweede kerk was de Redeemer Presbyterian Church in Manhattan, die hij samen met zijn vrouw Kathy in 1989 stichtte.

De Redeemer Presbyterian Church heeft meerdere locaties en wordt wekelijks bezocht door duizenden mensen. Zelf heb ik in 2010 de gemeente in Hunter College bezocht. Minstens zo belangrijk voor de gemeenteopbouw zijn de activiteiten door de week, gericht op het alledaagse leven. De boodschap van Tim Keller richt zich op moderne mensen: zijn uitleg van de Bijbel is voor ongelovigen, twijfelaars alsook voor gelovigen.

New York Magazine noemde Keller de succesvolste evangelist in de stad, doordat hij inziet dat de jonge generatie afgestudeerden en kunstenaars in grote mate verantwoordelijk zijn voor de ontwikkelingen in de cultuur en dat het belangrijk is deze groep in hun eigen taal en sfeer tegemoet te treden.

Bibliografie

Keller schreef verschillende boeken die ook in het Nederlands zijn vertaald:

2008 - *In alle redelijkheid: christelijk geloof voor welwillende sceptici.*

2009 - *De vrijgevige God: recht naar het hart van het christelijk geloof.*

2010 - *De vrijgevige God: gespreksgids.*

2010 - *Namaakgoden: de lege beloften van geld, seks en macht, en de enige werkelijke hoop.*

2011 - *Ruim baan voor gerechtigheid: rechtvaardig worden door Gods genade.*

2011 - *Kruistocht: het leven van koning Jezus.*

2012 - *Het huwelijk: Gods wijsheid over gevende liefde.*

2012 - *Bevrijd van je zelf: de weg naar echte christelijke blijdschap.*

2013 - *Goed werk: ons dagelijks werk en Gods plan voor de wereld.*

2013 - *In alle redelijkheid: gespreksgids: gesprekken over geloof en leven in zes sessies* (met dvd).

2014 - *Centrum-Kerk: Het Evangelie midden in je stad*

2014 - *Galaten: Om te lezen, te leren, te leiden*

2015 - *Aan Gods Hand door pijn en lijden*

Preken van Keller zijn te lezen in onder meer het Nederlandse tijdschrift

Waarom heb ik dit boek gelezen?

Dit boek heb ik gelezen omdat het in gaat op een voor mij persoonlijk heel actuele vraag: hoe verhoudt zich ons werk tot ons geloof? Ik ervaar mijn werk als predikant als roeping, maar eigenlijk wil ik hetzelfde zeggen over mijn werk bij de bank. Ook dat zie ik als werken in het Koninkrijk van God. Maar dat is zeker niet vanzelfsprekend. Professor De Kruijf schrijft bijvoorbeeld [ik citeer:] 'Bakker of politicus zijn is geen roeping; het is wel onze roeping als christen te leven in huwelijk, familie, werk en staat... op onze concrete plaats getuige te zijn van de nieuwe wereld'. [einde citaat] En in gesprekken met andere christenen merk ik soms dat werken voor de kerk, een zendingsorganisatie of andere ideële instelling eerder geassocieerd wordt met werken in het Koninkrijk, met discipelschap dan werken bij een bank. Hoe zit dat dan?

Uit het voorwoord

Dit boek heeft Keller niet alleen geschreven. Dat zelfde geldt overigens ook voor het boek over het huwelijk, dat hij samen geschreven heeft met zijn vrouw. De co-auteur van dit boek is Katherine Leary Alsdorf, thans verbonden aan Redeemer, maar voorheen actief in het zaken leven.

Katherine zegt: Veel voorgangers leggen de nadruk op hoe wij in de kerk kunnen dienen, in plaats van hoe wij in de wereld kunnen dienen. Van Ruler: 'Het is God niet om de kerk, maar om de wereld te doen.' En Alfred Loisy (1902): 'Jezus kondigde het Koninkrijk van God aan, maar wat we kregen is de kerk.'

Het Evangelie vertelt o.a. het volgende:

- God geeft om alles dat wij doen
- God geeft om de producten die wij maken en de klanten die wij dienen
- Het Evangelie geeft waarde aan het werk dat wij doen als leidinggevend

Inleiding¹

Keller valt met de deur in huis: Al het werk is niet zomaar een baan, maar een roeping; Vocare = to call --- Vocation

Werk slechts zien als een middel tot zelfvervulling en zelfontplooiing, heeft een vernietigende uitwerking op de mens. Sterker nog: het heeft desastreuze gevolgen voor samenlevingen. Kijk ook maar eens wat er in de financiële wereld aan de hand is.

Theologische visies op werk door de jaren heen:

- Oecumenische beweging legde nadruk op christenen die hun werk gebruikten voor sociale gerechtigheid in de wereld.
- Kleine groepen beweging richtte zich op het elkaar ondersteunen en toerusten voor de moeilijkheden die werk met zich meebrengt.
- Revivalisten zien de werkplek vooral als plaats om te getuigen van Jezus.
- De Lutherse theologie legde de nadruk op de waardigheid van al het werk. God zorgt voor de mensheid door het werk van mensenhanden heen.
- Calvinisten zagen al het werk als Gods roeping.

En je zou God ook kunnen dienen door middel van je werk:

- Zorgen voor sociale gerechtigheid in de wereld
- Evangeliseren bij collega's
- Uitmuntend werk verrichten
- Schoonheid scheppen
- Vanuit een christelijke motivatie God verheerlijken, betrokkenheid en invloed zoeken in de cultuur
- Met een vrolijk hart blijven werken door alle moeilijkheden heen
- Doen wat je het meeste voldoening en passie geeft
- Zoveel mogelijk te verdienen om van het verdiende geld genereus weg te geven

Om zijn punt te illustreren maakt Keller gebruik van een verhaal van Tolkien over een blad en een boom "Leaf bij Niggle" – Blad van Klein:

Inleiding

¹ Met dank aan Henk Jan Kamsteeg van wie ik de samenvatting van het boek heb kunnen gebruiken.

Klein was een schilder die woonde in een landelijke omgeving. Hij was een zeer brave man, die nooit tegen iemand 'nee' kon zeggen. Daardoor kwam hij niet vaak aan schilderen toe. En wanneer hij wel schilderde, besteedde hij heel veel aandacht aan de bladeren van een boom.... Wanneer het gaat over Klein, haalt een van de omstanders een lap uit zijn zak. Hij had die gevonden in de buurt van Kleins huis. Er was alleen een blad op te zien. Maar het blad was zo kunstig geschilderd, dat allen vonden dat het een plaats in het museum kreeg. Het blad van Klein werd in een hoek onder een nis gelegd, waar bijna niemand het zag, en geleidelijk aan iedereen vergat dat het er lag. Toen het museum afbrandde, bleef er van het blad van Klein niets over. Dat was het laatste wat van hem gehoord werd.

Iedereen is als Klein. We willen dingen bereiken, maar we voelen ons niet in staat dat wat wij voor ogen hebben te bereiken. Maar 1 Korintiërs 15:58 zegt “wees standvastig en onwankelbaar en zet u altijd volledig in voor het werk van de Heer, in het besef dat door de Heer uw inspanningen nooit tevergeefs zijn.” Er is een God, er is een toekomstige wereld en ons werk zal uiteindelijk in al haar schoonheid te zien zijn.

In het boek komen vervolgens de volgende 3 punten aan bod:

1. Gods plan met werk
2. Onze problemen met werk
3. Evangelie en werk

I Gods plan met werk

Genesis 2 ¹ Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid. ² Op de zevende dag had God zijn werk voltooid, op die dag rustte hij van het werk dat hij gedaan had. ³ God zegende de zevende dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte hij van heel zijn scheppingswerk.... ¹⁵ God, de HEER, bracht de mens dus in de tuin van Eden, om die te bewerken en erover te waken.

De bedoeling van werk

In het scheppingsverhaal lezen wij niet alleen dat God werkt, maar dat Hij er plezier in heeft. Ook zien wij dat God mensen scheidt die het werk van Hem moeten voortzetten. God werkt voor ons als onze Voorziener, maar wij werken ook voor Hem. Hij werkt door ons.

In Gods plan is het altijd de bedoeling geweest dat wij werken. Werk is niet pas aan bod gekomen na de val van de mens. Werk is onderdeel van de zegen van God (dus ook al in het paradijs). Werk is een basisbehoefte van de mens, net als eten, schoonheid, rust, vriendschap, gebed en seksualiteit. We hebben werk niet nodig om zo geld te verdienen om te kunnen overleven, we hebben het werk zelf nodig om te overleven en vol leven te leven. Werk geeft het leven van de mens zin. Het is een groot geschenk van God en een van de belangrijkste dingen waardoor ons leven een doel krijgt.

Moderne mensen zien vrijheid graag als de volledige afwezigheid van beperkingen. Maar, stelt Keller, vrijheid is niet de afwezigheid van beperkingen, maar het vinden van de juiste beperkingen, degene die passen bij je eigen natuur en die van de wereld. Voorbeeld vis; de beperking voor een vis is dat het moet leven in water. In water heeft hij vrijheid. Daarbuiten gaat hij dood. Het menselijk leven werkt alleen wanneer het in lijn is met de ‘gebruiksaanwijzingen’ van de maker: zes dagen werken. Dit gebod is geen loden last, maar een uitnodiging om te leven in vrijheid. Zonder werk hebben wij geen waardevol leven. Maar werk is niet het doel van ons leven.

In andere woorden: Werk is een onmisbaar onderdeel van ons leven. Het is een geschenk van God en een van de dingen die ons leven een doel geven. Maar het moet altijd zijn plaats kennen, onder God.

De waardigheid van werk

Al het werk, of dit nu met de handen of met het verstand wordt gedaan, zijn bewijzen van de waardigheid van de mens, omdat ze God reflecteren als de Schepper van de wereld. Werk heeft waarde omdat God werkt en omdat wij het als zijn vertegenwoordigers in zijn plaats doen.

In het Genesis zien wij God als tuinier. In het NT als timmerman. Geen werk is te klein of minderwaardig. Lichamelijk werk is net zo goed Gods werk als het werk van een theoloog. Al het werk heeft waardigheid, omdat het Gods beeld in ons reflecteert en omdat de materiële creatie waar wij voor moeten zorgen goed is.

Werk als onderhoud

God heeft ons de taak gegeven om de samenleving te ontwikkelen en te onderhouden. (Genesis 1:28 *'Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.'*) Wij zetten Gods werk voort. Dit gaat verder dan het bijhouden wat God heeft gemaakt. Zodra wij orde scheppen uit chaos, zodra wij onze creativiteit inzetten, zodra wij van iets meer maken, volgen wij Gods patroon van creatieve culturele ontwikkeling.

Een Bijbels begrip van werk wekt een verlangen op om waarde te scheppen uit de middelen die ons voor handen zijn. Op deze manier leggen wij een link tussen Gods werk en ons werk. Zo lang voorgangers niet inzien dat zakendoen een manier is om orde uit chaos te maken, zullen zij falen in het ondersteunen van hun kerkleden.

Werk als dienstbaarheid

1 Korintiërs 7:17 *"In het algemeen: laat ieder in de positie blijven die de Heer hem heeft gegeven, blijven wat hij was toen God hem riep."*

God kan ons roepen tot al soorten werk. God geeft ons werk een doel, door ons op te roepen de wereld te dienen. Dit geldt dus voor elk werk, niet alleen voor bedieningen in de kerk of voor non-profitorganisaties. We moeten werk leren zien als dienstbaarheid aan God en aan de mensen om ons heen – dichtbij en ver weg. We zullen ons werk dan ook volgens dit doel moeten doen.

Werk is een liefdesdaad: God eren door onze naaste lief te hebben en hen te dienen door ons werk.

Het verschil tussen woestenij en cultuur is werk. Wanneer wij dit doel van ons werk zien, lopen wij niet het gevaar de zondag te scheiden van de rest van de week. *William Diehl: Ons werk is ons gebedsleven.* Een van de manieren om anderen lief te hebben door je werk, is door je werk goed te doen. Als het Gods doel is dat wij werken om de mensheid te dienen, worden wij ook geacht ons best te doen.

Goed werk zien als een liefdesdaad heeft vele gevolgen:

- We zullen niet drastisch overwerken
- We zullen er niet de kantjes vanaf lopen.

Ons dagelijkse werk is een uiteindelijk een manier om God te aanbidden, omdat Hij degene is die ons ertoe geroepen heeft en ons de gaven en talenten ervoor gegeven heeft.

II Onze problemen met werk

Genesis 3 ¹⁶ Tegen de vrouw zei hij: 'Je zwangerschap maak ik tot een zware last, zwoegen zul je als je baart. Je zult je man begeren, en hij zal over je heersen.'

¹⁷ Tegen de mens zei hij: 'Je hebt geluisterd naar je vrouw, gegeten van de boom die ik je had verboden. Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan, zwoegen zul je om ervan te eten, je hele leven lang. ¹⁸ Dorens en distels zullen er groeien, toch moet je van zijn gewassen leven. ¹⁹ Zweten zul je voor je brood, totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen: stof ben je, tot stof keer je terug.'

Werk zonder vrucht

Al ons leven is beïnvloed door de zonde. Genesis 3 verklaart waarom wij ons werk vaak als moeilijk en zwaar ervaren. Werk – ook al draagt het vrucht – is vaak pijnlijk, heeft geen succes en kan ons helemaal breken. Maar: werk op zich is geen vloek, maar ligt nu net als alle andere dingen in het leven onder de vloek van de zonde.

Dat je niet altijd bereikt wat je wilt bereiken in je werk, wil niet automatisch zeggen dat je een verkeerde baan hebt gekozen of dat je niet geroepen bent tot dit werk of dat je heel je leven op zoek moet gaan naar werk waar je geen frustraties in zult kennen. God kan het wisselen van banen wel gebruiken om je vruchtbaarheid te maximaliseren. Klein was gefrustreerd omdat hij zijn levenswerk niet kon afmaken. Hij kwam niet verder dan het blad. Maar geen van ons zal het eindresultaat zien. Maar in de hemel staat die boom. Daar zien wij waar wij hier aan begonnen zijn. Tolkien wilde hiermee zeggen dat de complete vrucht van ons werk in Gods toekomst ligt.

Werk is zinloos geworden

'Ik kreeg een afkeer van het leven. Elke bezigheid onder de zon ging me tegenstaan, want het is niet meer dan lucht en najagen van wind.' - Prediker 2:17

Werk kan verschrikkelijk zinloos voelen. Zodra wij de zin van ons leven baseren op ons werk en de resultaten die wij behalen, op liefde en plezier, op kennis en leren, wordt ons bestaan bijzonder fragiel. Er zijn altijd omstandigheden in ons leven die de funderingen van ons leven bedreigen. En de dood maakt onvermijdelijk aan alles een eind.

Waar baseren wij de keuze van ons werk op?

Als wij niet al het werk als Gods werk zien, kiezen wij voor werk dat een boost geeft aan ons zelfbeeld. Dit is bijvoorbeeld werk dat veel status oplevert:

- Waarmee wij veel geld verdienen,
- Die de behoeften in de samenleving centraal stellen of
- Die 'cool', aansprekend, zijn.

Als werk egocentrisch wordt

Vaak maken wij van werk dé zin van het leven. Het is de basis van onze identiteit. Het is het middel om ons uniek te maken ten opzichte van anderen. Werk geeft ons een naam en door werk maken wij naam.

De mensen die bouwden aan de toren van Babel haalden hun identiteit ook uit hun werk. Ze wilden een toren bouwen die reikte tot aan de hemel. Dit leidt tot materialisme: wanneer de vruchten van ons werk het bewijs moeten zijn voor onze status en veiligheid. Ook wilden zij niet verspreid raken en

als groep bij elkaar blijven. (Genesis 11: 4 *'Laten we ons een naam maken.'*) Ze maakten een afgod van individuele prestaties én van de groep.

Wanneer wij inzien hoe geliefd wij zijn door God en ons werk voor Hem doen, hoe minder de kans dat wij egoïstisch worden in ons werk. Al de dingen waar wij onze identiteit uit halen, zijn in een keer minder belangrijk. Onze identiteit ligt in God. We zijn vrij.

Ester was bereid om haar positie op het spel te zetten. Zo diende zij haar volk. 'Maar als je niet bereid bent om je plaats in het paleis op het spel te zetten voor je naasten, dan heerst het paleis over jou.'

Werk toont ons onze afgoden

We maken van iets een afgod wanneer wij er meer waarde aan hechten dan aan God. Dit is: meer vertrouwen stellen voor wat betreft ons veiligheid, controle, waarde, bevrediging en schoonheid in iets of iemand anders dan in God.

We hebben allemaal het gevoel nodig dat we van waarde zijn. Dat ons werk ertoe doet. Dat we ons leven goed hebben besteed. Maar zodra wij uit het oog verliezen dat wij dit alles in Hem hebben, zoeken wij het in iets anders.

Afgoderij heeft macht over onze daden, omdat het macht heeft over ons hart. Als rust onze afgod is, zullen we snel er de kantjes van aflopen met ons werk. Als status onze afgod is, zullen we snel overmatig overwerken.

De invloed van onze cultuur op ons handelen is groot. Maar wetenschap kan ons alleen vertellen hoe het is, niet hoe het hoort. Het levert ons geen moreel kompas op. De moderne cultuur vertelt ons bovendien dat er geen absolute waarden zijn en dat iedereen zelf moet bepalen wat goed of slecht is. Een gelukkig leven in de moderne cultuur wordt gedefinieerd als een leven waarin het 'goed gaat' – vol plezierige ervaringen – terwijl dat voor mensen van vroeger een leven was waarin men het goede deed, met karakter, moed, nederigheid, liefde en gerechtigheid.

Het Evangelie geeft ons middelen om meer voldoening te vinden in ons werk:

- Het geeft ons een ander wereldbeeld
- Het geeft ons een andere visie op werk als partner van God
- Het biedt ons een nieuw moreel kompas
- Het verandert onze motieven om te werken.

III Evangelie en werk

1 Korinthe 10³¹ *Dus of u nu eet of drinkt of iets anders doet, doe alles ter ere van God.*

We leven allemaal naar het verhaal waarin wij geloven. En wanneer je het verhaal van de wereld verkeerd ziet, zullen je de gedragingen die er het gevolg van zijn ook verkeerd zien.

Een wereldbeschouwing wordt gevormd door het stellen en beantwoorden van de volgende vragen:

- Hoe hoort het te zijn?
- Wat is er mis met de dingen zoals ze zijn?
- Wat is de oplossing en hoe kan die worden bereikt?

Een van de plekken waar de gevolgen van ons levensverhaal zichtbaar worden, is ons werk. Hoe je de wereld ziet, bepaalt hoe je wilt werken. Dit kan zowel positief als negatief zijn.

Het verhaal van het Evangelie doorleven zal tot gevolg hebben dat je anders met klanten en zakenpartners omgaat. De Bijbel is geen handboek voor hoe wij zaken moeten doen, loodgieterswerk of patiënten moeten behandelen. Maar het geeft wel inzicht in culturele, politieke, economische en ethische zaken.

De christelijke verhaallijn is dat de hele wereld goed is gemaakt. Dat de hele wereld is gevallen en dat de hele wereld eens zal worden verlost. Jezus verlost zowel geest als lichaam, rede als emotie, mensen als natuur. Voor ieder onderdeel van de werkelijkheid is er hoop.

Kijk jij door de bril van een christelijke levensbeschouwing? Stel je vragen als:

- Wat is de verhaallijn van de cultuur waarin ik leef en het terrein waarop ik werk?
- Wat zijn de onderliggende opvattingen over zin, ethiek, oorsprong en bestemming?
- Wat zijn afgoden, verwachtingen, angsten?
- Welke onderdelen van de heersende wereldbeschouwing komen in principe overeen met het evangelie zodat ik ermee in kan stemmen en door kan laten leiden?
- Hoe kan ik niet alleen uitblinken maar me ook onderscheiden als christen in mijn werk?
- Welke mogelijkheden zijn er in mijn werk om individuen te dienen, de samenleving of mijn beroepsgroep te dienen?

Het Evangelie helpt ons om op alles een nieuw licht te werpen.

Een nieuw beeld van werk

Door de algemene genade, is al het werk dat gedaan wordt een voortzetting van Gods werk. Ook wanneer dit gedaan wordt door niet-christenen. God heeft vele van zijn gaven gegeven aan niet-christenen. Mozart was een geschenk aan ons – of hij nu geloofde of niet.

Wanneer christenen zich terugtrekken uit de populaire cultuur leidt dat doorgaans tot dualisme op het werk. Dualisme is een begrip dat gebruikt wordt om een scheidingsmuur tussen het geestelijke en het wereldlijke aan te duiden. Het is een rechtstreeks gevolg van een oppervlakkige visie op zonde, algemene genade en Gods voorzienige bedoelingen. Het tegenovergestelde van dualisme is de integratie van geloof en werk. Een diepgravende visie op algemene genade maakt ons ervan bewust dat zelfs expliciet niet-christelijke arbeid en cultuur altijd iets van Gods waarheid in zich bergt.

Een nieuw kompas voor werk

Waarom integer zijn in je werk? Vaak worden in betogen voor integriteit de baten van integer gedrag genoemd. Een kosten-batenanalyse dus (het consequentialisme). En het blijkt dat integriteit op de lange termijn vaak meer oplevert dan oneerlijk gedrag.

Maar is een kosten-batenanalyse genoeg? Er zijn situaties denkbaar waarin dit niet opgaat. We moeten integer, betrokken en gul zijn niet omdat dit gedrag loont, maar omdat zij goed zijn in zichzelf (deontologisch).

Wanneer wij ons realiseren dat ieder mens gemaakt is naar Gods beeld, zal dit ook invloed hebben hoe wij in ons werk anderen benaderen. Hoe wil je aan het eind van je leven op je leven terugkijken? [Stephen Covey; begin met het einde voor ogen.] Hoe zou het zijn als je kan zeggen dat je je tijd, passies en vaardigheden hebt ingezet om er voor anderen te zijn en meer liefde te ontvangen?

In de christelijke leer neemt de liefde een hoge plaats in en omvat het zelfs liefde voor vijanden en is er sprake van enorme vergevingsgezindheid. Mensen in schaamte- en eerculturen vinden dat bespottelijk, omdat wraakzucht daar gezien wordt als een deugd. Christenen begrijpen dat ze gemaakt zijn door en voor eeuwige liefde, de primaire zin van het leven. Jezus zegt dat wij pas volledig mens zijn als we God liefhebben en onze naaste.

Hoe kijk jij tegen anderen aan? Zijn zij slechts contacten die je verder kunnen helpen, klanten die je geld opleveren, medewerkers die jou vooruit helpen? We moeten de ander als onze gelijke zien. Dit betekent onder andere dat wij transparant zijn in het delen van informatie (over producten), gaan voor tweerichtingsverkeer in de communicatie en dat wij anderen niet iets proberen op te leggen, maar eerder proberen te overtuigen.

In Efeze 6 zegt Paulus dat wij al ons werk moeten doen 'alsof het voor de Heer is.' De vraag is dus: voor wie werken wij echt?

Voor medewerkers betekent dit dat zij altijd hun best moeten doen. Ook als hun manager of leidinggevende niet oplet. Want werk is op de eerste plaats iets om God te behagen. Wanneer wij ons dit realiseren heeft dit verschillende gevolgen:

- Wij dienen de ander met respect
- Wij doen ons werk op een ethisch verantwoorde manier, eerlijk en betrouwbaar
- We doen niet alleen ons best wanneer de ander naar ons kijkt, 'met uiterlijk vertoon', maar altijd
- We doen ons werk met plezier. 'opgewekt en blij'

Voor werkgevers betekent dit onder meer

- dat zij hun medewerkers met respect behandelen '
- dat zij op zoek gaan naar de belangen van de medewerker
- niet uit de hoogte doen vanuit je positie; geen klasse verschillen

Nog enkele praktische gevolgen van deze visie op werk:

- Christenen behoren niet meedogenloos te zijn naar klanten, medewerkers en leidinggevenden
- Christenen moeten royaal zijn naar klanten, medewerkers en leidinggevenden
- Christenen moeten kalm blijven wanneer de ander fouten maakt

Veel kritiek op het hedendaagse kapitalisme vloeit veelal voort uit een gebrek aan waardering van menselijke relaties. Er is een trend in onze samenleving die door sociologen 'commodificatie' wordt genoemd. Aan alles wordt geldwaarde toegekend en kosten-batenanalyses worden gemaakt op

relaties, familie en maatschappelijke betrokkenheid. De waarden van de markt laten zich onverbiddelijk gelden in heel het leven.

Nieuwe kracht voor werk

Kolossenzen 3:²³ *‘Wat u ook doet, doe het van harte’*

Voor veel mensen zijn productiviteit en dingen doen.... een poging tot verlossing. Dat wil zeggen: door ons werk proberen we onze waarde, zekerheid en betekenis te vergroten. Maar wanneer wij niet iets groters hebben om voor te werken dan onszelf, vervallen wij als snel in zonden als trots, jaloezie en hebzucht.

Hoe kunnen we bevrijd worden van de verleidingen van ons werk zonder onze baan te verliezen? Wanneer wij ons realiseren wat God door Jezus voor ons gedaan heeft zullen wij niet meer alles op alles hoeven te zetten om geliefd te zijn bij anderen en ons ten koste van alles en iedereen willen bewijzen. We hoeven onze redding niet meer te verdienen.

Romeinen 12¹ *Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u.*

Volgens de christelijke opvatting kun je leren wat je roeping is door te ontdekken hoe je geschapen bent. Jouw gaven zijn niet toevallig ontstaan, maar door de Schepper aan jou gegeven. Het is bevrijdend om te ervaren dat God zich volledig bewust is van de plaats waar je bent, op ieder moment, en dat je hem dient door te dienen op de plaats die Hij je gegeven heeft.

Gespreksvragen bij Goed Werk:

- a. Een belangrijk uitgangspunt van Keller is dat ieder werk een roeping is. Wat maakt het voor verschil wanneer u uw werk als roeping gaat zien?
- b. Keller stelt: 'Het is vaak moeilijk om christenen te laten inzien dat God mensen niet alleen wil gebruiken in de kerk, maar ook in de wereld van rechten, medicijnen, zaken en kunst. Daar hebben we op dit moment een forse achterstand.' [p. 113]

Wat vindt u van deze stelling? Herkent u dit ook in uw eigen werkzame leven?

- c. Vaak maken wij van werk dé zin van het leven. Het is de basis van onze identiteit. Het is het middel om ons uniek te maken ten opzichte van anderen. Werk geeft ons een naam en door werk maken wij naam.

Hoe zou het anders kunnen?

't Harde, 15 april 2015

Drs.ir. Ruilof van Putten

@dsRuilof
Prins Johan Frisolaan 15
8084 AC 't HARDE

06-34069041
www.ruilof.nl
<http://nl.linkedin.com/in/ruilof>

